

GAËL is een verkorting van JUDIKAEL

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Samengestelde Bretonse Keltische) naam:

1] 'iud-' of 'lud' = 'heer', 'heerser';

2] 'hael' = 'edelmoedig', 'vrijgevig'.

Gaël was ook de naam van een Bretonse landstreek.

*

Judikael (ook **Gael**) van **Gael**, Bretagne, Frankrijk; koning & stichter; † **658(?)**.

Feest 16 & 17 december.

Hij was de oudste zoon van koning Hoël III. In Judikaël's levensverhaal zijn historie en legende onlosmakelijk met elkaar verweven.

Van het begin af aan zou hij zich hebben aangetrokken gevoeld tot het kluizenaarsleven, een streng leven van vasten en onthouding, vaak in de eenzaamheid of in een kring van eenvoudige hutjes waar gelijkgezinde monniken woonden, en dat alles ter ere van God. Maar de werkelijkheid was wellicht toch anders. Want bij de dood van zijn vader braken er oorlogjes uit tussen de broers over de vraag wie hem zou opvolgen. Uiteindelijk kwam Salomo als overwinnaar uit de strijd; hij besteeg de troon als Salomo II en Judikaël zag zich genoodzaakt om zich in een kloostergemeenschap terug te trekken. Zo sloot hij zich in 616 aan bij de monniken van St-Jean-de-Gael die onder leiding stonden van de heilige abt Méen. Daar viel hij op door zijn fanatieke toelag op rigoureuze verstervingen en boetepraktijken. Hij schijnt in de winter eens door zijn leermeester te zijn aangetroffen, terwijl hij tot aan zijn nek in het ijskoude water stond; hij had een gat in het ijs gehakt en had zich daarin laten zakken.

In 632 stierf zijn broer, koning Salomo II. Zonder dat duidelijk wordt waarom, neemt Judikaël zijn plaats in. Hij verlaat het klooster en trouwt met Morone (ook Meronoë of Merovoë genoemd). Minstens één van zijn zoons zou heilig worden: Arneç, bisschop van het kanton Illy.

Als koning maakte hij ernst met zijn christelijke beginselen. Elke dag liet hij aan de armen serveren wat er van de koninklijke tafel overbleef. Vaak kwam hij dat zelf doen. In deze tijd moet het geweest zijn, aldus de legende, dat hij een melaatse hielp door een diepe geul in een rivier heen te komen. Hij stuurde zijn koninklijk gevolg vooruit en zette de onappetijtelijke zieke voor zich op zijn paard, zonder zich iets aan te trekken van de afschuwelijke stank die van de zieke afkwam. Aan de overkant maakte deze zich bekend als Christus zelf, schonk hem zijn zegen en beloofde hem een gelukkig leven.

Eens, op de vooravond van Pasen, had hij zich in alle stilte teruggetrokken ergens in zijn paleis om zich op het grote feest voor te bereiden, toen hij werd afgeleid door een hoop lawaai van buiten. Hij liet navragen wat er gaande was, en vernam dat de boeren uit de buurt hun jaarlijkse belasting kwamen betalen. Het waren zo veel wagens en die waren zo zwaar beladen dat ze maar met moeite over het bruggetje konden dat naar het paleis leidde. Dat gaf opstoppingen, irritaties, ruzies en woordenwisselingen. De koning was geschokt dat zijn onderdanen zich met zulke dingen moesten bezighouden in zo'n heilige nacht. Hij beval ter plekke die belasting ongedaan te maken. Wat geschiedde! Vanwege de goede herinneringen aan zijn kloostertijd destijds onder Sint Méen schonk hij royale bijdragen voor nieuwe kloostervestigingen.

In de politiek sluit Judicaël o.a. vredesakkoorden met de Frankische koning Dagobert. Eén van de onderhandelaars namens Dagobert zou Eligius geweest zijn. Deze was toen nog verbonden aan het hof van de koning. Later zou ook hij voor het monniksleven kiezen. Nog weer later vinden we hem terug als bisschop van Noyon. Hij zal straks onder de naam Sint-Eloi in Bretagne grote verering genieten als patroon van de smeden, want hij was goudsmid van beroep. Het schijnt dat Eligius bij zijn ontmoetingen met Judicaël zo'n positieve invloed had dat bij de Bretonse vorst de oude monniksidealen weer tot leven kwamen. Wellicht kwam het daardoor dat hij 642 besloot afstand te doen van de troon en zich weer als kluizenaar terug te trekken. Hij vertrouwde zijn kinderen en de troon toe aan de zorgen van zijn broer Rivalon en van dat moment wijdde hij zich weer geheel aan het kluizenaarsleven. Als monnik zou hij de kleinste en nederigste van allemaal geweest zijn. In de adventstijd van het jaar 658 kwam het moment van zijn heengaan. Hij ontving de Heilige Communie uit de handen van de heilige Leoc-Laumorin en blies de laatste adem uit midden in de nacht van zaterdag de 16e op zondag de 17e december. Hij werd onder enorme belangstelling van hoog en laag begraven in Gaël. In het jaar 878 werden zijn relieken door de toenmalige monniken in veiligheid gebracht bij de nadering van de Noormannen. Ze kwamen terecht in de abdij van St-Jouin-sur-Marne in de Poitou. Daar werden ze tezamen met die van heilige Martinus van Vertou in het jaar 1130 weer teruggevonden.

Hij is de patroon van Gael en van de abdij van Paimpont. Bovendien wordt hij vereerd te Campeneac en in Trinité-Porhoet, in de landstreek Morbihan. Al deze plaatsen zijn te vinden in Bretagne.